

Szabályzat

Gépek, berendezések
összkockázatú vagyonszolgáltatása

Érvényes: 2014. március 15-től

TARTALOMJEGYZÉK

GÉPEK, BERENDEZÉSEK ÖSSZKOCKÁZATÚ VAGYONBIZTOSÍTÁSA

1. A szerződő, biztosított	1
2. A biztosítási szerződés időbeni hatálya	1
3. A biztosítási szerződés Területi hatálya és a kockázatviselés helye	1
4. Biztosított vagyontárgyak	1
1. Saját tulajdonú vagyontárgyak (vagyoncsoportok)	1
2. Idegen tulajdonú vagyontárgyak (vagyoncsoportok)	1
5. Fedezetből kizárt vagyontárgyak	2
6. Biztosítási események	2
7. Kizárások	2
8. Fogalom-meghatározások	4
9. Biztosítási összeg	4
10. Önrészesedés	4
11. Biztosítási díj, díjfizetés	4
12. A Biztosító szolgáltatása	5
13. Kárkifizetés	5
14. A Szerződő (Biztosított) kötelezettségei	5
15. A Szerződő (Biztosított) kötelezettségei káresemény bekövetkezése esetén	6
16. Mentésülések	7
17. Egyéb Rendelkezések	7
a) Visszkereseti jog	7
b) Zálogjog	7
18. Elévülés	7
19. Az adatok nyilvántartása, biztosítási titok	7
20. Alkalmazandó jogszabályok	8
21. Panaszok bejelentése	8
22. Védelmi előírások	9
a) Épületek helyiségeiben nem tárolható gépek, építőgépek	9
b) Mezőgazdasági gépek, forgalmi engedélyre nem kötelezett járművek, lassú járművek, önjáró gépek, járművek felépítményei.	9
c) Általános (egyéb) vagyontárgyak	9
A BETÖRÉSES LOPÁS- ÉS RABLÁSBIZTOSÍTÁS TECHNIKAI VÉDELMI ELŐÍRÁSAI	10

GÉPEK, BERENDEZÉSEK ÖSSZKOCKÁZATÚ VAGYONBIZTOSÍTÁSA

Jelen biztosítási szabályzat a biztosítási kötvénnyel, a kötvényben hivatkozott egyéb szabályzatokkal és záradékokkal együtt egy biztosítási szerződést képez.

Jelen szabályzatban, a „szerződés” fogalmába mindig bele kell érteni a kötvényt, annak hatályos kiegészítéseit és a kötvényben hivatkozott egyéb feltételeket, záradékokat is.

1. A SZERZŐDŐ, BIZTOSÍTOTT

A vagyonbiztosítási szerződés biztosítottja (továbbiakban Biztosított), a vagyontárgy megóvásában érdekelt személy, míg szerződője az, aki a vagyonbiztosítási szerződést ilyen személy javára köti (a továbbiakban Szerződő).

A díjfizetési kötelezettség a szerződőt terheli, a biztosító a jognyilatkozatait hozzá intézi.

2. A BIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉS IDŐBENI HATÁLYA

A biztosítási szerződés, egyéb kikötés hiányában határozatlan tartamú, a szerződés évfordulója a kockázatviselés kezdetének dátuma.

A szerződést mind a Biztosító, mind a szerződő évfordulóra felmondhatja. A felmondást évforduló előtt, azt legalább 30 nappal megelőzően írásban tehetik meg a felek.

Ha az esedékes biztosítási díjat nem fizetik meg, a biztosító - a következményekre történő figyelmeztetés mellett - a szerződő felet a felszólítás elküldésétől számított harminc napos póthatáridő tűzésével a teljesítésre írásban felhívja. A póthatáridő eredménytelen elteltével a szerződés az esedékesség napjára visszamenő hatállyal megszűnik, kivéve, ha a biztosító a díjkövetelést késedelem nélkül bírósági úton érvényesíti.

A díjnemfizetés miatt megszűnt biztosítási szerződést a biztosítási díj utólagos befizetése nem hozza újból létre. A biztosító ez esetben köteles a befizetett díj visszautalására.

3. A BIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉS TERÜLETI HATÁLYA ÉS A KOCKÁZATVISELÉS HELYE

A biztosítási szerződés területi hatálya: Magyarország.

A kockázatviselés helye: Magyarország, vagy a kötvényben kizárólagosan megjelölt kockázatviselési hely.

4. BIZTOSÍTOTT VAGYONTÁRGYAK

Biztosított vagyontárgyak a biztosítási szerződésben, annak ajánlatában, adatközlőiben meghatározott vagyontárgyak (vagyoncsoportok) a következő csoportosításnak megfelelően.

1. Saját tulajdonú vagyontárgyak (vagyoncsoportok):

- a) gépek, műszaki berendezések, felszerelések,
- b) elektromos-elektronikus gépek, berendezések, felszerelések,
- c) mezőgazdasági gépek, forgalmi engedélyre nem kötelezett járművek, lassú járművek, önjáró gépek, járművek felépítményei.

2. Idegen tulajdonú vagyontárgyak (vagyoncsoportok):

- a) lízingbe, tartós bérletbe, bizományba átvett a 1. a–c pontban felsorolt vagyontárgyak,
- b) egyéb jogcímen a szerződő érdekkörébe tartozó vagyontárgyak a biztosítási szerződés szerinti részletezésnek megfelelően.

Az idegen tulajdonú vagyontárgy(ak)nak a biztosítotthoz fűződő érdekét, viszonyát a biztosítottnak igazolnia kell

5. FEDEZETBŐL KIZÁRT VAGYONTÁRGYAK

- a) modellek, prototípusok, mobiltelefonok,
- b) pénzbedobó,-kiadó,-váltó automaták tartalmukkal együtt,
- c) vízi-, légi-, vasúti és űrjárművek, mesterséges holdak,
- d) építés, szerelés, vagy bontás alatt álló vagyontárgyak,
- e) gázmotorok, szélérőművek.

6. BIZTOSÍTÁSI ESEMÉNYEK

Minden olyan előre nem látható, véletlen és váratlan kívülről ható esemény, erőhatás, amely a szerződési feltételek szerint megalapozza a biztosító kártérítési kötelezettségét az alábbiak szerint.

7. KIZÁRÁSOK

A biztosítási fedezet nem terjed ki azokra a károkra:

1. amelyeket háborús események, megszállás, harci cselekmények bármely fajtája okozott, illetve fenti események következményeképp keletkeztek, függetlenül attól, hogy történt-e hadüzenet, vagy sem;
2. amelyeket hadi eszközök okoztak;
3. amelyeket katonai/polgári hatóságok rendelkezései okoztak, vagy azok miatt keletkeztek;
4. amelyek felkelés, lázadás, zavargás, tüntetés, fosztogatás, sztrájk miatt, vagy velük bármilyen módon összefüggésben keletkeztek (SRCC);
5. amelyek elbocsátott munkások, vagy munkahelyi rendezavarásban résztvevők, valamint bármilyen politikai szervezettel kapcsolatban, illetve annak nevében fellépő személyek miatt, vagy velük (fellépésükkel) összefüggésben keletkeztek;
6. azok a károk, amelyeket közvetlenül, vagy közvetve bármilyen terrorista cselekmény okozott, eredményezett, vagy amelyek azzal összefüggésben keletkeztek, függetlenül attól, hogy akár egyidejűleg, akár valamilyen bekövetkezési sorrendben, bármely más ok, vagy esemény is közrehatott a kár keletkezésében, Terrorista cselekmény alatt az olyan cselekedetet értjük, amelynek során többek között (de nem kizárólagosan) kényszerít, erőszakot, nukleáris/biológiai/vegyi fegyvereket, tömegpusztító fegyvereket használnak, megsemmisítik, megzavarják, vagy szétzilálják a kommunikációs és informatikai rendszereket és/vagy az általuk közvetített/hordozott információkat, szabotálnak, vagy akármilyen más módon bármiféle kárt okoznak, vagy erre kísérletet tesznek, és/vagy a fenti cselekményekkel fenyegetnek bármely személyt, vagy személyek csoportját/csoportjait, függetlenül attól, hogy egyedül, vagy valamely szervezet nevében, vagy azzal kapcsolatban, politikai, vallási, ideológiai, vagy más hasonló indítékből cselekszenek, beleértve azt a szándékot, hogy nyomást gyakoroljanak valamely kormányra és/vagy félelmet keltsenek a társadalomban, vagy annak bármely rétegében.
Azok a károk, veszteségek, vagy költségek, amelyeket közvetlenül, vagy közvetve bármilyen fentebb meghatározott terrorista cselekmény korlátozására, elhárítására, elfojtására, hatásának csökkentésére, vagy azzal bármiféle összefüggésben tett intézkedés okozott, eredményezett, vagy azzal kapcsolatosan keletkeztek,
Amennyiben nem állapítható meg, hogy a fenti 2 szakaszban meghatározottaknak megfelelő terrorista cselekményről van-e szó, akkor a valószínűség mérlegelésére kerül sor (t.i. a legnagyobb valószínűség elve kerül alkalmazásra),
Abban az esetben, ha 6. pont bármely része érvénytelennek, vagy végrehajthatatlannak bizonyulna, a fennmaradó rész(ek) továbbra is teljes mértékben érvényesek és hatályosak maradnak;
7. amelyek a nukleáris energia károsító hatása, vagy sugárzó anyagok bármilyen célú felhasználásával összefüggésben / miatt keletkeztek, még abban az esetben sem, ha ezek a károk a szabályzatban definiált biztosítási események képében jelentkeztek;
8. amelyek bírság, kötbér, késedelmi kamat, vagy egyéb büntető jellegű költségek megtérítésére vonatkoznak;
9. pénzügyi veszteségek;

10. az információvesztés, vagy azzal összefüggésben keletkező károk:
Adatok, vagy szoftver károsodása, vagy sérülése, így különösen az adatokban, szoftverekben és számítógépes programokban keletkezett azon káros változások, amelyeket az eredeti struktúra törlése, sérülése, vagy torzulása okoz, továbbá bármiféle üzemszüneti veszteség, amelyet ezek a károsodások ill. sérülések eredményeznek. Ettől a kizárástól függetlenül, továbbra is fedezetben marad az adatok ill. a szoftver olyan károsodása, vagy sérülése, amely valamely biztosított, és a vagyontárgy lényegét érintő fizikai károsodás közvetlen következménye.
Azok a károk és veszteségek, amelyek a működés, a rendelkezésre állás, a használhatóság mértéke, vagy az adatok, szoftverek ill. számítógépes programok elérhetőségének csökkenése miatt keletkeztek, továbbá bármiféle üzemszüneti veszteség, amelyet ezek a károsodások illetve sérülések eredményeznek;
11. az elkobzás, rekvirálás, vagy államosítás;
12. a csempészet és az illegális kereskedelem;
13. csalás, súlyos gondatlanság, szándékosság;
14. a biztosítás megkötésekor már meglévő olyan hibák és hiányosságok miatt keletkezett károk, melyekről a biztosított (szerződő) tudott, vagy tudnia kellett;
15. nem terjed ki a fedezet a használatlaltal együtt járó kopásra, elhasználódásra, vagy fokozatos állagromlásra, rozsdásodás, erózió, korrózió, oxidáció, hőmérséklet és páratartalom változás, molyosodás, élőködők, természetek és más rovarok, baktériumok, valamint vírusok miatti károk, továbbá erjedésből, párolgásból, súlycsökkenésből, íz-, szín-, textúra-, vagy kidolgozás-változásból adódó, illetve fény, természetes hó, fagyás, hőtechnikai folyamat, vagy szárítás miatt bekövetkezett károk;
16. a mesterséges úton létrehozott földrengések (föld alatti robbantás, stb.) által okozott károkat.
17. hangrobbanás által okozott károk;
18. árvízkárok, amelyek a hullámtérben, vagy a nem mentett árterületen lévő vagyontárgyakban keletkeznek;
19. minden olyan kár, amelyet szennyező, vagy azbesztet tartalmazó anyagok kibocsátása, szétszórása, szivárgása, terjedése, vagy kiszökése okoz, illetve súlyosbít. A talaj, levegő és víz tisztítási költségei minden esetben ki vannak zárva;
20. gépek, berendezések, felszerelések avultságával, azok karbantartásának elmulasztásával, vagy az építési és üzemeltetési szabályok be nem tartásával keletkezett károk;
21. a kötelező gépjármű felelősségbiztosítás alapján rendezhető károk;
22. a karbantartás és szokásos fenntartás költségei;
23. a károsodott vagyontárgy olyan értékcsökkenéséből származó károk, amelyek a további rendeltetészerű használatot nem befolyásolják;
24. a megsemmisült vagyontárgy nem károsodott tartalék alkatrészei, tartozékai eredeti célú felhasználásának meghíúsulása miatt keletkezett károk;
25. computer vírus által okozott károk;
26. olyan eltűnések, hiányok, vagy egyéb veszteségek, amelyeket leltározás során fedeznek fel, vagy könyvelési hibából származnak;
27. lopáskárok, kivétel a 22.a),b) pontban (védelmi előírások) részletezett eseteket, az előírt védettség megléte esetén;
28. a biztosított telephelyén kívülről származó közüzemi víz-, gáz-, villamos áram-, vagy üzemanyag-ellátás kimaradása, vagy paramétereinek megváltozása miatti károk;
29. a vagyontárgyaknak belső erőhatás miatt bekövetkezett olyan törése, repedése, amely a Biztosított vagyontárgyak részleges vagy teljes működésképtelenségét okozza (géptörés).
30. sérelemdíj.

8. FOGALOM-MEGHATÁROZÁSOK

Biztosítási esemény

- a) Földrengés és árvíz esetén egy biztosítási eseménynek tekintendő minden kár, amely
- egy, vagy több, 72 órán belül bekövetkező földrengés következménye,
 - a folyamatos vízszint-emelkedés, illetőleg a partokkal határolt víztömeg visszahúzódásának időtartama alatt bekövetkező elöntés következménye.
- b) *Felhőszakadás:*
Felhőszakadásnak kell érteni az olyan csapadékhatást, amikor a rövid idő alatt lezúdult nagymennyiségű (min. 1 mm/perc) csapadékvíz felgyülemlik és a vízvezető rendszer elégtelensége folytán vagyontárgyakat károsít. Felhőszakadás kárnak kell tekinteni azokat a károkat, amelyeket a felhőszakadásból eredő, talajszinten áramló nagy mennyiségű víz rombolással, elöntéssel a biztosított vagyontárgyakban okoz.
- c) *Vihar:*
Viharkárnak kell tekinteni azokat a károkat, amelyeket legalább 15 m/sec. sebességű szél nyomó- és szívóhatása, illetve a vihar által sodort tárgyaknak a biztosított vagyontárgyakkal történő ütközése okoz. Amennyiben ez a szélesebbég a kár helyszínére vonatkozóan nem igazolható, a biztosítottnak kell bizonyítania, hogy a kár csak vihar következtében keletkezhetett.
- d) *Földrengés:*
A „földrengés” szeizmikus hatásra bekövetkező földmozgást jelent. A fedezet az EMS (Európai Makroszeizmikus Skála) VI. fokozatát elérő, vagy meghaladó földrengésekből adódó károkra vonatkozik. Ide tartozik a földcsuszamlás, az iszaplavina, a karsztos süllyedés és a talajsüllyedés, függetlenül a skálától.

9. BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEG

A biztosítási összeg a biztosított vagyontárgynak a biztosítási szerződésben megjelölt értéke, ami lehet utánpótlási új érték, bruttó könyvszerinti érték, vagy műszaki valós érték. Ezt a tényt a biztosítási kötvényben rögzíteni szükséges.

A káreseményekre kifizetett kártérítési összeg felső határa egy biztosítási időszakon belül a szerződésben feltüntetett biztosítási összeg.

A biztosítási összeg egyben a díjszámítás alapja.

A szerződésben külön megjelölhető biztosított az egyes vagyontárgyakra vagy vagyoncsoportokra vonatkozóan is.

10. ÖNRÉSESEDÉS

A biztosító a kártérítési összeget a biztosítási módoszat szerinti önrész levonásával határozza meg.

Amennyiben a szerződésben az önrészesedés külön nem kerül megállapításra, úgy az::

- tűz, elemi kár: 10%, de minimum 50 E Ft,
- lopás: 20%, de minimum 50 E Ft,
- rongálás, kezelési hiba, gondatlanság: 30%, de minimum 50 E Ft.

11. BIZTOSÍTÁSI DÍJ, DÍJFIZETÉS

- a) A biztosítási időszak díja a biztosítási szerződés szerinti – az egyes vagyontárgyakra, vagy vagyoncsoportokra megállapított – biztosítási összegek és a szerződésben rögzített vonatkozó díjtétel(ek) szorzata.
- b) A biztosító kockázatviselése a szerződésben rögzített, megállapodás szerinti időponttól veszi kezdetét. A biztosítási díj a kockázatviselés kezdetekor esedékes.
- c) Ha a biztosítási jogviszony a szerződés időtartamának lejárta előtt – nem biztosítási esemény következtében – megszűnik, a biztosítót annak a hónapnak az utolsó napjáig járó díj illeti meg, amely hónapban a kockázatviselés véget ért.
- d) Ha a biztosítottnak a vagyontárgy megóvásához fűződő vagyoni érdeke megszűnik, azon a napon a kockázatviselés is megszűnik, és a biztosítót a hónap utolsó napjáig járó díj illeti meg.
- e) A biztosítási díj megállapodás szerinti részletekben történő fizetése esetén a Biztosító a hátralévő biztosítási időszakra esedékes díj egy összegben történő megfizetését követelheti:
- ha a Biztosított (Szerződő) egy részlettel egészben, vagy részben hátralékba kerül, vagy
 - ha szolgáltatásra kerül sor.

12. A BIZTOSÍTÓ SZOLGÁLTATÁSA

- a) *Teljes kár esetén:* (teljes megsemmisülés, vagy gazdaságtalan javíthatóság) a kártérítés a biztosítási összegtől függően, annak mértékéig történik.
Részleges kár esetén:
a részkarok javítási és helyreállítási költségei kerülnek térítésre, legfeljebb a vagyontárgy biztosítási összegének mértékéig.
- b) Ha a helyreállítás eltér az eredeti állapottól, a térítés alapja az eredeti állapot kalkulált helyreállítási költsége. Ha a biztosítási összeg alacsonyabb, mint közvetlenül a biztosítási esemény előtti, a biztosítás módszerével meghatározott érték (alulbiztosítás), a Biztosító a keletkezett kárt csak a biztosítási összeg és a biztosítási érték arányában téríti meg.
- c) Ha a biztosítási összeg a biztosított vagyontárgy tényleges értékénél kisebb, a biztosító a kárt olyan arányban téríti meg, ahogyan a biztosítási összeg aránylik a tényleges értékhez.
- d) A térítési összegből az értékesíthető, ill. hasznosítható maradványértéket a biztosító levonja.
- e) A biztosított a kárra bármilyen címen befolyó megtérülést a biztosító által kifizetett összeg erejéig tartozik a biztosítóhoz befizetni és erről egyidejűleg írásban tájékoztatást adni.
- f) A biztosító a kártérítési összegből levonja az ugyanazon vagyontárgyat, vagy annak ugyanazon részét ért előző kárra (károkra) kifizetett kártérítésnek azon részét, amelyet még nem fordítottak a kár helyreállítására.
- g) Ha a biztosítási eseményen kívül más egyéb körülmény a kár bekövetkezésében, vagy annak mértékében közrehatott, a biztosító a kárt a közrehatás mértékének megfelelően téríti meg.
- h) Ha a biztosítási esemény egy másik biztosítási szerződés alapján kerül megtérítésre, a biztosító szolgáltatása csak az esetleges különbözet megtérítésére korlátozódik.

13. KÁRKIFIZETÉS

- a) A Biztosító a kár kifizetését tűzkárnál, robbanásnál a hatóság által kiadott hatósági bizonyítvány, betöréses lopás, lopás, vagy rablásnál a nyomozó hatóság nyomozást felfüggesztő határozatának, vagy a bíróság határozatának megküldéséhez köti.
- b) Amennyiben a felek szakértő(ke)t bíztak meg a kártérítési összeg megállapítására, a mindkét fél által elfogadott szakértői vélemény beérkezéséhez, peres eljárás esetén a bíróság jogerős határozatának megküldéséhez köti a biztosító kárkifizetését.
- c) A Biztosító a megállapított kártérítési összeget a kár kifizetéséhez szükséges irat (több irat esetén, az utolsó irat) beérkezését követő 15 napon belül, a Biztosított részére fizeti meg.
- d) A Biztosító felfüggeszti a kifizetést, ha a kárral kapcsolatban a Biztosított (Szerződő) ellen rendőrségi, vagy büntetőeljárás vizsgálata indul, a vizsgálat lezárásáig.

14. A SZERZŐDŐ (BIZTOSÍTOTT) KÖTELEZETTSÉGEI

- a) A Biztosítottnak, tőle telhetően gondoskodnia kell a károk megelőzéséről. A Biztosított köteles saját költségére elvégezni minden olyan ésszerű átalakítást, bevezetni minden olyan biztonsági intézkedést, amely a károk bekövetkezésének valószínűségét, illetve az azok által bekövetkező károkat csökkenti.
- b) A Szerződő (Biztosított) köteles a szerződéskötéskor, valamint a biztosítás tartama alatt 5 munkanapon belül a biztosítás vállalásával kapcsolatos minden olyan lényeges körülményt a Biztosítóval közölni, amelyeket ismert, vagy ismernie kellett.
- c) A felek lényeges körülménynek tekintik különösen az alábbiakat:
- ha a biztosított vagyonértékben változás állt be (vagyonnövekedés, csökkenés);
 - ha a biztosítási szerződésben rögzített adatai (különös tekintettel székhely, lakcím, név, kockázatviselési hely(ek)) megváltoznak;
 - ha a biztosított vagyontárgyak valamelyikét bérbe adta;
 - ha a szerződésben megállapodottól eltérő alap-, illetve melléktevékenység folytatásába kezdett;
 - a biztosított vagyont érintő csődeljárás, vagy felszámolási eljárás indult;
 - ha a kármegelőzés, vagy kárelhárítás rendszerében lényeges módosulás történt.

- d) Ha a Szerződő (Biztosított) a szerződésben meghatározott lényeges körülmények változását 5 napon belül írásban nem jelenti be, a Biztosító kártérítési kötelezettsége nem áll be, kivéve, ha bizonyítják, hogy az elhallgatott, vagy be nem jelentett körülményt a Biztosító a szerződéskötéskor ismerte, vagy az nem hatott közre a biztosítási esemény bekövetkezésekor.
- e) A közlésre és változás bejelentésére irányuló kötelezettség egyaránt terheli a szerződő felet és a biztosítottat; egyikük sem hivatkozhat olyan körülményre, amelyet bármelyikük elmulasztott a biztosítóval közölni, noha arról tudnia kellett, és a közlésre vagy bejelentésre köteles lett volna.
Ha a szerződés több vagyontárgyra vagy személyre vonatkozik, és a közlési vagy változásbejelentési kötelezettség megsértése ezek közül csak egyesekkel összefüggésben merül fel, a biztosító a közlésre vagy a változás bejelentésére irányuló kötelezettség megsértésére a többi vagyontárgy vagy személy esetén nem hivatkozhat.

15. A SZERZŐDŐ (BIZTOSÍTOTT) KÖTELEZETTSÉGEI KÁRESEMÉNY BEKÖVETKEZÉSE ESETÉN

- a) a káresemény bekövetkezése (a kárról történt értesülése) után azt haladéktalanul, de legkésőbb 2 munkanapon belül be kell jelentenie a Biztosítónak,
- b) a tűzbiztosítási eseményt (ide értve bármely olyan eseményt is, amely tüzet okozott) haladéktalanul jelentenie kell az illetékes tűzrendészeti hatóságnak is;
- c) betöréses lopás, rablás kárnál, és minden más olyan kárnál, mely valószínűsíthetően bűncselekmény következménye, azonnal értesítenie kell a rendőrséget;
- d) tőle telhetően gondoskodnia kell a kár elhárításáról és enyhítéséről, mely intézkedések során követnie kell a Biztosító útmutatásait, előírásait;
- e) a káresemény után a biztosított vagyontárgy(ak) állapotában a Biztosított a kárfelvétel napjáig csak a kárenyhítéshez szükséges mértékig változtathat. Ha a Biztosító, vagy képviselője a kárbejelentéstől számított 5 munkanapon belül nem szemlézi meg a károsodott vagyontárgya(ka)t, a Biztosított intézkedhet a helyreállítás megkezdéséről, de a károsodott alkatrészeket, gépeket, berendezéseket további 30 napig változatlan állapotban meg kell őriznie;
- f) a Biztosító megbízottja számára lehetővé kell tennie minden olyan vizsgálatot, amely a kár okának, nagyságának, valamint a biztosítási eseménnyel kapcsolatos biztosítási szolgáltatás mértékének meghatározására vonatkozik;
- g) A Biztosítottnak a kárügy vizsgálata során a Biztosító részére minden írásbeli és szóbeli felvilágosítást megfelelően és teljes körűen kell megadnia.

Amennyiben a Biztosított az a)–g) pontokban foglalt kötelezettségeinek nem, vagy csak részben tesz eleget, a Biztosító annyiban köteles kártérítési kötelezettségének eleget tenni, amennyiben az a káreset megállapítását, illetve a Biztosító kártérítési kötelezettségét nem befolyásolta.

A biztosító a káresemény bekövetkezése esetén azon okiratok bemutatását kérheti, amelyek alkalmasak a káresemény bizonyítására. A biztosító a szolgáltatása teljesítésének esedékességét csak olyan okirat bemutatásától teheti függővé, amely a biztosítási esemény bekövetkezésének igazolásához, illetve a teljesítendő szolgáltatás mértékének meghatározásához szükséges. A biztosítási esemény bekövetkezését a Biztosító részére a szerződőnek, biztosítottnak, károsultnak bizonyítania szükséges. A káresemény bekövetkezése esetén a károk, költségek bizonyítására alkalmasak okiratok, számlák, hatósági, bírósági határozatok, jegyzőkönyvek, tárgyi bizonyítékok, amelyek a biztosítási esemény jogalapját, valamint annak összecszerúságát bizonyítják. A felsoroltakon kívül a szerződőnek, biztosítottnak, illetve a károsultnak joga van a biztosítási esemény, a károk és költségek igazolására – a bizonyítás általános szabályai szerint – annak érdekében, hogy követelését érvényesíthesse.

A biztosító biztosítási szerződésből eredő kötelezettségével összefüggésben, a károsító eseményt megelőző állapot vissza állításához vagy a bekövetkezett kár következményeinek megszüntetéséhez szükséges, általános forgalmiadó-köteles szolgáltatás ellenértéke (anyag-, javítási, illetve helyreállítási költség) után az általános forgalmi adó összegének megfelelő összeg megtérítésére csak olyan számla alapján vállalhat kötelezettséget, illetve térítheti meg azt az arra jogosultnak, amelyen feltűntetik az általános forgalmi adó összegét, vagy amelyből annak összege kiszámítható.

16. MENTESÜLÉSEK

A Biztosító mentesül fizetési kötelezettsége alól, amennyiben bizonyítja, hogy a kárt

- a Biztosított, illetőleg a Szerződő fél
 - a Biztosított vezetője, vagy a biztosított vagyontárgyak kezelésével együtt járó munkakört betöltő tagja(i), vagy szerve(i)
- jogellenesen, szándékosan, vagy súlyosan gondatlanul okozta(ák).

A Biztosító akkor is mentesül fizetési kötelezettsége alól,

- ha bizonyítja, hogy a fent felsorolt személyek, szervek bármelyike a biztosítási szabályzatban illetve a hatályos jogszabályokban, övrendszabályokban, hatósági határozatokban valamint a Biztosított felügyeleti szervének utasításaiban rögzített kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettségét megszegte.
- ha a Biztosított megkísérli a Biztosítót azon tények tekintetében megtéveszteni, melyek a kártérítés okát, vagy mértékét illetően jelentőséggel bírnak.

17. EGYÉB RENDELKEZÉSEK

a) *Visszkereseti jog*

Amennyiben a Biztosító a kárt megtérítette, úgy őt illetik meg azok a jogok, amelyek a Biztosítottat illeték meg a károkozó személyekkel szemben és a biztosított köteles minden adatot a Biztosító rendelkezésére bocsátani a visszkereset érvényesítése érdekében.

A megszünt követelés biztosítékai fennmaradnak, és e követelést biztosítják.

b) *Zálogjog*

Amennyiben valamely biztosított vagyontárgyra zálogjogi bejegyzés kerül, a Biztosított (Szerződő) köteles azt a Biztosítónak haladéktalanul bejelenteni, a jogosult megjelölésével.

A kártérítés kifizetésekor a Biztosító először a zálogjogosult kártérítési igényét elégíti ki. A Biztosítottnak fizetendő kártérítési összegből a zálogjogosultnak kifizetett összeget levonja.

18. ELÉVÜLÉS

A szerződésből eredő igények a biztosítási esemény bekövetkezésétől számított egy év elteltével elévülnek.

19. AZ ADATOK NYILVÁNTARTÁSA, BIZTOSÍTÁSI TITOK

– A jelen szerződéssel kapcsolatos adatokat a Biztosító az ügyfél hozzájárulása és a biztosítóról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény (a továbbiakban: Bit.) 154.§-a és 155.§-a alapján kezeli. A biztosító jogosult a biztosítási szerződéssel, létrejöttével, nyilvántartásával és szolgáltatásával összefüggően tudomására jutott személyes, egészségi és üzleti adatok – törvényi előírásoknak megfelelő – teljes körű kezelésére. A biztosító köteles a tudomására jutott adatokat biztosítási titokként kezelni, és e titkot időbeli korlátozás nélkül megtartani.

– A Biztosító részéről adatfeldolgozóként az UNIQA Software Service GmbH (A-1029 Wien, Untere Donau Strasse 21.), a DRESCHER Magyarországi Direct Mailing Kft., a DEKRA-EXPERT Kft., továbbá a Biztosító által felkért szakértő és a biztosítási szerződéssel kapcsolatban mindenkor kiszervezett tevékenységet végző személyek, megbízottak járhatnak el. Az adatokat e személyek ismerhetik meg a vonatkozó jogszabályi feltételek szerint. Az ügyfél személyes adatai kezeléséről az adatkezelőnél tájékoztatást kérhet, kérheti adatai helyesbítését, a kötelező adatkezelés kivételével adatai törlését, zárolását, törvényben meghatározott esetekben tiltakozhat adatai kezelése ellen, továbbá jogainak megsértése esetén az adatkezelő ellen bírósághoz fordulhat.

– Biztosítási titok minden olyan – minősített adatot nem tartalmazó –, a biztosító, a viszontbiztosító, a biztosításközvetítő, a biztosítási szaktanácsadó rendelkezésére álló adat, amely a biztosító, a viszontbiztosító, a biztosításközvetítő, a biztosítási szaktanácsadó egyes ügyfeleinek (ideértve a károsultat is) személyi körülményeire, vagyoni helyzetére, illetve gazdálkodására vagy a biztosítóval, illetve a viszontbiztosítóval kötött szerződéseire vonatkozik.

– A Biztosító az általa kezelt adatokat – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a biztosítási jogviszony fennállásának idején, valamint azon időtartam alatt kezelheti, ameddig a biztosítási jogviszonnyal kapcsolatban igény érvényesíthető. A Biztosító köteles törölni minden olyan, ügyfeleivel, volt ügyfeleivel vagy létre nem jött szerző-

déssel kapcsolatos adatot, amelynek kezelése esetében az adatkezelési cél megszűnt, vagy amelynek kezeléséhez az érintett hozzájárulása nem áll rendelkezésre, illetve amelynek kezeléséhez nincs törvényi jogalap.

- A biztosítási titok tekintetében a Biztosító a Bit. szerint jár el. Biztosítási titok csak akkor adható ki harmadik személynek, ha
 - a biztosító, biztosításközvetítő, illetve a biztosítási szaktanácsadó ügyfele vagy annak törvényes képviselője a kiszolgáltatható biztosítási titokkört pontosan megjelölve, erre vonatkozóan írásban felmentést ad, vagy
 - a Bit. alapján a titoktartási kötelezettség nem áll fenn.
- Az ügyfelek adatait a Biztosító a biztosítási titok megsértése nélkül – a törvényben meghatározott esetekben – az alábbi szervekhez továbbíthatja: a feladatkörében eljáró Felügyelethez, nyomozóhatósághoz és ügyészséghez, bírósághoz, a nyomozóhatóság, az ügyészség és bíróság által kirendelt szakértőhöz, bírósági végrehajtóhoz, hagyatéki ügyben eljáró közjegyzőhöz, a hagyatéki ügyben eljáró közjegyző által kirendelt szakértőhöz, adóhatósághoz, nemzetbiztonsági szolgálathoz, Gazdasági Versenyhivatalhoz, gyámhatósághoz, egészségügyi hatósághoz, titkosszolgálati eszközök alkalmazására, titkos információ gyűjtésére felhatalmazott szervhez, viszontbiztosítóhoz, együttbiztosításban részt vállaló biztosítóhoz, állomány-átruházáskor az átvevő biztosítóhoz, fióktelep esetében a harmadik országbeli biztosítóhoz, biztosításközvetítőhöz, szaktanácsadóhoz, a biztosító által kiszervezett tevékenységet végző partnerhez, alapvető jogok biztosához, Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz, a pénzmosás megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben meghatározott feladatkörével összefüggésben eljáró magyar bűnüldöző szervhez vagy nemzetközi kötelezettségvállalás alapján külföldi bűnüldöző szervhez. A biztosítási titok megtartásának kötelezettsége alól kivételt képez az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló törvényben meghatározott bejelentési kötelezettség is. Nem jelenti a biztosítási titok és az üzleti titok sérelmét a felügyeleti ellenőrzési eljárás során az összevont alapú felügyelet esetében a csoportvizsgálati jelentésnek a pénzügyi csoport irányító tagja részére történő átadása.
- A szerződés megkötésével a szerződő és a biztosított hozzájárulnak, hogy adataikat a Biztosító harmadik országbeli (viszont)biztosítóhoz, vagy harmadik országbeli adatfeldolgozó szervezethez (harmadik országbeli adatkezelőhöz) továbbítsa.
- A biztosítási szerződés megkötésével a szerződő kijelenti, hogy rendelkezik az ajánlatban esetlegesen megnevezett harmadik személyek felhatalmazásával azok adatainak megadására, továbbá, hogy az ajánlatban megnevezett harmadik személyek hozzájárultak ahhoz, hogy az ajánlattal kapcsolatban megadott adataikat – továbbá ezen adatok megváltozása esetén a megváltozott adatokat – a biztosító a jelen tájékoztatóban részletezett módon teljes körűen kezelje, továbbá harmadik országbeli (viszont)biztosítóhoz vagy harmadik országbeli adatfeldolgozó szervezethez (harmadik országbeli adatkezelő) továbbítsa.

20. ALKALMAZANDÓ JOGSZABÁLYOK

Egyéb, a fentiekben nem tárgyalt kérdésekben, a Polgári törvénykönyvben, valamint a hatályos magyar jogszabályokban foglaltak az irányadók.

21. PANASZOK BEJELENTÉSE

Az UNIQA Biztosító Zrt. tevékenységével összefüggő panasz szóban (személyesen, vagy telefonon) és írásban (e-mailben) terjeszthető elő az alábbiak szerint:

A szóbeli panasz – a biztosító székhelyén, valamint a cégnyilvántartásban szereplő fióktelepein működő ügyfélszolgálati irodákban – ügyfélfogadási időben személyesen (vagy meghatalmazott útján); vagy telefonon, az alábbi telefonszámokon [+36 (1)20/30/70) 544 5555].

Írásbeli panasz eljuttatható:

- a biztosító központi ügyfélszolgálatára [1134 Budapest, Róbert Károly krt. 70-74.],
- a cégnyilvántartásban szereplő fióktelepein működő ügyfélszolgálati irodákhoz;
- a fenti levelezési címünkre postai úton, vagy telefaxon a +36 (1) 2386 060 fax számra, valamint elektronikus levélben panasziroda@uniqa.hu e-mail címre.

A panaszbeadványokon kérjük címeztként feltüntetni a Panaszmenedzsment Osztály megnevezést is! A panaszkezelési eljárás részletes szabályai [Panaszkezelési Szabályzat] az www.uniqa.hu honlapon, valamint a biztosító cégnyilvántartásban szereplő fióktelepein működő ügyfélszolgálati irodáiban ismerhető meg.

Amennyiben a panaszban megfogalmazott igény a biztosítási szerződés létrejöttével, érvényességével, joghatásaival (pl.: kártérítés összege, vagy annak elutasítása) és megszűnésével kapcsolatosan került elutasításra, úgy:

- Pénzügyi Békéltető Testület (továbbiakban: PBT) [H-1525 Budapest BKKP Pf.: 172, telefon: 06 (1) 4899 100, e-mail:mailto: pbt@mn.b.hu], vagy
- az ügy eldöntésére hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság eljárása kezdeményezhető.

Amennyiben az elutasított panaszban a Magyar Nemzeti Bankról (a továbbiakban: MNB) szóló 2013. évi CXXXIX. törvény fogyasztóvédelmi rendelkezéseinek megsértését sérelmezik, úgy az MNB [1534 Budapest BKKP Pf. 777, telefon: 06 (1) 4899 100,

e-mail cím: mailto:ugyfelszolgalat@mn.b.hu] fogyasztóvédelmi eljárása kezdeményezhető.

A PBT és az MNB eljárás megindításának egyaránt feltétele, hogy az ügyfél a – 2013. évi CXXXIX. törvényben leírtak szerint – biztosítónál közvetlenül megkísérelje a vitás ügy rendezését és az is, hogy a hatályos jogszabályok szerint fogyasztónak minősüljön. A 40/2013. (XII.29.) számú MNB rendelet szerint fogyasztó a az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy. Ennek alapján tehát, a panaszkezelés szempontjából **nem minősül fogyasztónak pl.: a gazdasági társaság, a szövetkezet, a társasház, az ügyvédi iroda, vagy bármely más jogi személyiséggel rendelkező szervezet és a Bit. hatálya alá tartozó tevékenységet végző személy, vagy szervezet sem!**

A biztosító felügyeleti szerve: Magyar Nemzeti Bank

Cím: 1013 Budapest, Krisztina krt. 39.

Központi levélcím: H-1534 Budapest BKKP Postafiók: 777.

Központi telefon: (36-1) 4899-100 · Központi fax: (36-1) 4899-102

Webcím: <http://felugyelet.mn.b.hu>

22. VÉDELMI ELŐÍRÁSOK

Felek megállapodnak, hogy a Biztosító szerződéskötéskor nem vizsgálja a biztosított objektum(ok) (épület(ek)) betörésvédelmét. Biztosító kártérítési kötelezettsége azonban csakis a káresemény bekövetkeztekor meglévő és a kárrendezés során rögzített tényleges védelmi osztály(ok)nak megfelelő, a biztosító által a kockázati csoportokra az alábbi táblázatban megállapított kártérítési limitig terjed.

a) Épületek helyiségeiben nem tárolható gépek, építőgépek

Védelmi előírások:

- Külső területen való munka (pl. építkezés) esetében a lopás kockázatra: a gépeket munkaidőn túl őrizni kell, szakszolgálattal (őrző-védő céggel), vagy a szerződő/biztosított erre a munkakörre kiképzett és megbízott alkalmazottja végzi az őrzést.
- Saját telephelyen való tárolásnál (a lopás biztosításhoz) kerítéssel elkerített, zárt, kivilágított telephely

b) Mezőgazdasági gépek, forgalmi engedélyre nem kötelezett járművek, lassújárművek, önjáró gépek, járművek felépítményei.

Védelmi előírások:

- üzemen kívüli, lezárt vezetőfülkéjű gép.

c) Általános (egyéb) vagyontárgyak

Védelmi osztály	Kockázati csoport
I.	Biztosítási összegig
II.	Biztosítási összegig
III.	100 000 000 Ft-ig
IV.	40 000 000 Ft-ig
V.	20 000 000 Ft-ig
VI.	5 000 000 Ft-ig
VII.	500 000 Ft-ig

VÉDELMI OSZTÁLYOK

- I. védelmi osztály
- Teljes körű mechanikai-fizikai védelem;
 - Teljes körű elektronikai jelzőrendszer;
 - Szakszolgáltató által végzett rendszeres, dokumentált karbantartás;
 - Fegyveres őrség;
 - Közvetlen, vezeték nélküli összeköttetés és átjelzés Rendőrségre vagy egyéb fegyveres testülethez, fegyveres vagyonvédelmi szolgálathoz.
- II. védelmi osztály:
- Teljes körű mechanikai-fizikai védelem;
 - Teljes körű elektronikai jelzőrendszer;
 - Szakszolgáltató által végzett rendszeres, dokumentált karbantartás;
 - Állandó 24 órás portaszolgálat;
 - Automatikus átjelzés Rendőrségnek vagy egyéb fegyveres vagyonvédelmi szolgálatnak.
- III. védelmi osztály:
- Teljes körű mechanikai-fizikai védelem;
 - Teljes körű elektronikai jelzőrendszer;
 - Rendszeres és dokumentált karbantartás.
- IV. védelmi osztály:
- Teljes körű mechanikai-fizikai védelem;
 - Részleges elektronikai jelzőrendszer;
 - Rendszeres és dokumentált karbantartás.
- V. védelmi osztály:
- Teljes körű mechanikai-fizikai védelem;
 - Minimális elektronikai jelzőrendszer;
 - vagy
 - Részleges mechanikai-fizikai védelem;
 - Részleges elektronikai jelzőrendszer.
- VI. védelmi osztály:
- Részleges mechanikai-fizikai védelem.
- VII. védelmi osztály:
- Minimális mechanikai-fizikai védelem.

A BETÖRÉSES LOPÁS- ÉS RABLÁSBIZTOSÍTÁS TECHNIKAI VÉDELMI ELŐÍRÁSAI

1. MECHANIKAI-FIZIKAI VÉDELEM

1.1 Teljes körű mechanikai védelem

Teljeskörű a mechanikai – fizikai védelem, ha a védendő/védett helyiségeket minden oldalról az alábbi követelményeknek megfelelő szilárdsági tulajdonságú és kialakítású falazatok, nyílászárók határolják.

Falazatok, födémek, padozatok

A falazatoknak, födémeknek, padozatoknak teljeskörű mechanikai védelem kategóriában meg kell felelniük a 38 cm vastagságú tömör téglafal szilárdsági mutatóinak. Ez annyit jelent, hogy nem tömör téglafal esetén számítással kell meghatározni az egyenértékűséget. Néhány támpont az egyenértékűség meghatározásához:

- 12 cm vastagságú vasalt betonfal, vagy padozat, ill. födém-szerkezet (a vasalás 15x15 cm rácskiosztású, Ø 8–10 mm betonvas háló lehet, a beton minőségére a C 12/15 épület-szerkezeti beton elfogadott).

Nyílászárók (ajtók, ablakok, stb.):

Nyílászárók esetében alapvető szempont, hogy megfeleljenek a vonatkozó MABISZ minősítésnek.

Bejárati ajtók

A teljeskörű mechanikai védelem alkotóelemeiként elfogadott bejárati ajtóknak a következőkben felsorolt műszaki-technikai feltételeknek kell maradéktalanul megfelelni:

- Az ajtó és az ajtótok szerkezet anyaga fém, keményfa, vagy ezekkel támadás szempontjából egyenértékű ellenállást biztosító szerkezeti kialakításúnak kell lenni. Fa tokozat esetén a zár reteszvasak fogadására megerősített, a falszerkezethez legalább 3 ponton rögzített ellenlemez kell alkalmazni.
- A tokszerkezetet a határoló falszerkezethez 30 cm-enként rögzíteni kell. A rögzítést téglafalnál legalább 15 cm mélyen, Ø 12 mm gömbvas tartószilárdságával egyenértékű erősséggel, betonfalnál legalább 10 cm mélyen, Ø 10 mm gömbvas tartószilárdságával egyenértékű erősséggel kell biztosítani.
- Az ajtólap fém vagy faszerkezetű lehet. Faszervezet esetén legalább 40 mm vastagságú tömör keményfa szilárdságával egyezőnek kell lenni. Amennyiben a fémszerkezetű ajtó belső rácsszerkezetű erősítést kap, a rácsszerkezet osztásának meg kell felelni az előírások szerinti 30x10 cm minimális rácskiosztás követelményeinek, vastagsága pedig faborításnál legalább Ø 12 mm, vaslemez borításnál legalább Ø 8 mm legyen.
- Az ajtólap szerkezetek külső borítólemezeit úgy kell rögzíteni, hogy az kívülről csak roncsolással legyen bontható. Az ajtólapot fémszerkezet esetén legalább 2 mm vastagságú vaslemezrel kell borítani.
- Az ajtólap és a tok közötti zárásponosság maximum 2 mm lehet oldalanként. (Keményfa szerkezet esetén maximum 5 mm zárásponosság megengedett.) Az ajtólap és a tok vete-medése a zárás biztonságát nem befolyásolhatja.
- Az ajtólapokat min. 3 db diópánttal – vagy azzal egyenértékű szilárdságú egyedi kialakítású forgópánttal – kell a tokozathoz rögzíteni. Az ajtólapokat kiemelés, be- és kifeszítés elleni védelemmel, kétszárnyas ajtóknál a fixe rögzíthető szárnyat reteszhúzás elleni védelemmel kell ellátni.
- A zárszerkezetnek több ponton (legalább négy) kell biztosítani a zárást. A reteszelési mélységnek minimum 18 mm-t el

kell érnie. A zárttestet és a zárbetétet fúrás és letörés ellen védeni kell. Önálló reteszelési pontként csak az egymástól legalább 30 cm-re elhelyezkedő reteszvasak fogadhatók el.

- A fő és kiegészítő zárszerkezeteknek meg kell felelniük a biztonsági zárszerkezetekkel szemben támasztott, későbbiekben ismertetett követelményeknek.
- Üvegezett nyílászárók csak áttörésbiztos rétegelt (legalább B1) üveggel szerelten – vagy azzal egyenértékű védelemmel nyújtó anyagból készített (pl. polycarbonát, szerves üveg, fóliázott minősített üvegszerkezet, stb.) szerkezet – fogadható el. A normál üvegezés megfelelő méretű és hálókiosztású rácsszerkezettel védetten, kívülről nem bontható kivitelben is megfelel a követelményeknek.

Biztonsági ablakok

A biztonsági ablakoknak ugyanolyan áttörés-biztonsági feltételeknek kell megfelelni, mint a biztonsági ajtóknál leírtak. A zárszerkezeteknek a többpontos zárast úgy kell biztosítani, hogy az a 700 KN statikus nyomóerőnek ellenálljon. A körkörös kialakított zárszerkezeteknek olyan mélységben kell reteszelniük, hogy a tok és ablaklap közötti illesztés egyirányba való feszítésével, elmozdításával ne lehessen a kapcsolódást megszüntetni. A kilincsszerkezetet belülről zárható kivitelben kell telepíteni. Az üvegszerkezeteknek legalább B1-B3 fokozatú ragasztott, többrétegű üvegnek – vagy azzal egyenértékű ellenállási fokozattal rendelkező szerkezetnek – kell lenni. Az üvegeket csak a védett tér irányából lehet telepíteni. Az üvegszorító léceket kívülről ne lehessen eredményesen támadni. (Rögzítés szempontjából előnyös a csavarozott kivitel, az üvegszerkezet tokozatba történő ragasztásával párhuzamos rögzítése, valamint a kettő kombinációja.)

Az ablakok tok és keretszerkezetének támadhatóság, illetve ellenállás tekintetében erősebbnek – de legalább egyenértékűnek – kell lenni az üvegszerkezet ellenálló képességével.

Zárszerkezetek

- A zárszerkezeteknek általában meg kell felelniük a vonatkozó MABISZ követelményeknek.
- Bevésozárak esetében a zárszerekrényt fúrás elleni támadásnak ellenálló módon védeni kell. Fúrásvédő lap szerelése esetén min. 60 HRC keménységűre edzett, vagy ennek megfelelő ellenállásértéket biztosító anyagot kell alkalmazni.
- A zárszerkezet lehet lamellás rendszerű egyoldalon fogazott kulccsal, kétoldalon fogazott kulccsal. Biztonságértéke akkor fogadható csak el, ha legalább hat lamella biztosítja a zár reteszvas mozgását, a variációs szám pedig min. 10.000. A biztonság növelése érdekében célszerű a lamellákat un. „far-kasfogazással” ellátni. A kéttollú kulccsal működtetett zárnak nagyobb a biztonságértékük.
- A hengerzár betéttel működtetett zárszerkezeteknél is biztosítani kell a zárszerekrény fúrás elleni védelmét az előbbieki figyelembevételével.
- A zárszerkezetek reteszvasának visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezni. A zárásirányra merőlegesen ható 350 kN nagyságú erő hatására a zár reteszvas nem lehet visszatolható.
- A hevederzár-keresztpántok vízszintes és/vagy függőleges irányban kétpontos kiegészítő zárast biztosítanak. A hevederzáraknak a következő feltételeknek kell megfelelni:

- A reteszvasak keresztmetszetének erősebbnek, vagy minimum egyenszilárdságúnak kell lenni a biztonsági záraknál elfogadottnak.
- A reteszvasaknak a fogadó elemekbe min. 25 mm mélységben kell reteszelni.
- A reteszvas fogadó elemeket a falazathoz kell rögzíteni minimum 2 db M 6x80 csavarral fém dübelbe, vagy ezzel egyenszilárdságú más felerősítéssel, bevéséssel.
- A reteszvas fogadó elemeknek zártaknak, vagy oldalirányban merevítettnek kell lenni, hogy ellenálljanak az ajtólapot ért támadás esetén 700 kN dinamikus erőnek.
- A működtető zárbetétet min. 3 perc időtartamnak ellenálló módon fúrás ellen védeni kell. Ez történhet fúrásvédett zárbetét szerelésével, vagy fúrásvédő pajzs alkalmazásával.
- A hengerzár betétet kívülről nem szerelhető letörés elleni védelemmel kell ellátni.
- A zárszerkezetet a működtető zárbetét beütése elleni védelemmel kell ellátni.
- A zár reteszvasaknak visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezni min. 350 kN merőleges nyomóerővel szemben.
- A hevederzár-keresztpánt szerelt állapotban merevségének olyan mértékűnek kell lenni, hogy a tengelyére merőlegesen, az ajtólapra kifejtett 700 kN erőhatás ne okozzon olyan mértékű deformációt, amely a zárás megszüntetését eredményezi.

Hengerzár-betétek

- A hengerzár-betéteknek meg kell felelni a vonatkozó MABISZ követelményeknek.
- A teljeskörű mechanikai védelem alkotóelemeként a min. 5 csapos hengerzár-betét, ill. rotoros vagy mágneszárbetét fogadható el, amelynek variációs száma a 10000 meghaladja, legalább 3 percig ellenáll a HSS fúróheggyel történő támadásnak, letapogatásos nyitás elleni védelemmel rendelkezik, maghúzással legalább 3 percig nem nyitható.
- A biztonsági ajtók I-III. kategóriájának megfelelően a zárat, hengerzár-betéteket olyan védelemmel kell ellátni, hogy vagy önmagukban (szerkezeti kialakításuknál fogva), vagy kiegészítő védelemmel ellátva teljesítsék támadás esetén az előírt időnormákat.

Fix és mobil rácsok

- • A nyílászárókat (ablakok, kirakatok, portálok, függönyfalak, stb.) – abban az esetben, ha valamely segédeszköz felhasználása nélkül a járószinttől 3 m-nél alacsonyabban helyezkedik el – teljes felületét minimum 100x300 mm-es kiosztású, 12 mm átmérőjű köracél anyagból készült – vagy ezekkel egyenszilárdságú – kívülről nem szerelhető más műszaki megoldású ráccsal kell ellátni. A rácsszerkezet helyettesíthető a MABISZ által minősített, rács kiváltására alkalmasnak elismert más szerkezettel is, pl.:
 - minősített behatolás késleltető (ablakok, kirakatok, portálok, függönyfalak esetében min. A3 minősítésű dobásálló üveg; ajtók, erkélyajtók esetében min. B' minősítésű áttörésbiztos üveg)
 - minősített belső leereszthető, zárható rács elektronikai jelzőrendszerrel.
- A falsíktól kijebb álló ráccsozat esetében is biztosítani kell a minimálisan meghatározott ráccskiosztást.
- Pénzintézetek esetében a rácsok min. Ø 16 mm gömbvasból, vagy azzal egyenértékű szilárdságú anyagból készüljenek.
- Mobil rácsok esetén a rögzítést az ajtókra meghatározottaknak megfelelő zárszerkezettel kell ellátni. A rácsok sínszerkezetből való kitépésének lehetőségét kívülről csak roncsolással megvalósítható megoldással kell biztosítani. A legördülő „detektívrácsok” feltolás elleni védelmét áttételes mozgó szerkezettel, vagy más megoldással biztosítani kell.

- A rácsok a falazathoz 300 mm-enként (de legkevesebb 4 db), a rács keresztmetszeténél nem kisebb keresztmetszetű (falazó) körömmel erősítendő, a minimális beépítési (rögzítési) mélység 150 mm 38 cm-es hagyományos tömör téglafal esetén (vagy ezzel egyenértékű, kívülről nem szerelhető műszaki megoldású).

Megjegyzés:

Hagyományos, vagy MABISZ minősítéssel nem rendelkező lakatok nem biztonsági zárok.

A biztonsági üveg-fóliák rács kiváltására nem alkalmasak.

1.2 Részleges mechanikai védelem

A biztosított objektum mechanikai védelme az alábbiaknak kell, hogy megfeleljen:

- a falazatok, födécek, padozatok szilárdsága minimum 12 cm-es, hagyományos, kisméretű, tömör téglafalal azonos értékű legyen;
- a 2 m-nél alacsonyabban fekvő nyílászárók (ablakok, kirakatok, stb.) maximum 100 X 300 mm-es osztású, 12 mm átmérőjű köracél ráccsal (vagy azzal egyenértékű egyéb mechanikai szerkezettel, vagy MABISZ-minősített biztonsági üveggel) védettek. Ajtók esetében rácsot csak akkor kell felszerelni, ha az ajtó valamely alkotóelemére előírt egyéb védelmi feltételek nem teljesülnek;
- a rácsot a falazathoz minimum 4 db falazó körömmel kell felerősíteni, 12 cm-es hagyományos téglafal esetén a minimális beépítési mélység 100 mm;
- az ajtó szerkezetnek megerősített kivitelűnek, kiemelés, feszítés, reteshúzás ellen védettnek kell lennie;
- az ajtók tokszerkezeteit falazó körökkel - vagy egyéb, a befeszítést megakadályozó módon - a falazathoz kell erősíteni;
- az ajtólap és az ajtók zárasi pontossága 5 mm-en belül kell, hogy legyen;
- a zárnyelveknek (ajtók esetében) legalább 20 mm mélyen kell zárniuk;
- nem fémből készült ajtótok esetén megerősített zárlemez felszerelése szükséges;
- az ajtólap minimum 3 db diópánttal legyen az ajtótokhoz rögzítve;
- a zárást minimum 2 db biztonsági zár végezze, vagy minimum három ponton záródó biztonsági zár legyen felszerelve, amelynél a záródási pontok közötti távolság minimum 30 cm kell, hogy legyen;
- Biztonsági zárnak minősül a legalább 5 csapos hengerzár, a minimum 6 rotoros mágneszár, a kéttollú kulcsos zár, a szám- vagy betűkombinációs zár, amennyiben a variációs lehetőségek száma meghaladja a tízezeret, valamint az egyedileg minősített lamellás zár.

Figyelem!

A lakat nem minősül biztonsági zárnak, kivéve a minősített biztonsági lakatokat és lakatzárat.

1.3 Minimális mechanikai védelem

A biztosított objektum mechanikai védelme az alábbiaknak kell, hogy megfeleljen:

- a falazatok, födécek, padozatok szilárdsága minimum 12 cm-es, hagyományos, kisméretű, tömör téglafalal azonos értékű legyen;
- az ajtó szerkezetek védettek legyenek reteshúzás ellen;
- a bejárati ajtók zárását 2 db biztonsági zár végezze.

Biztonsági zárnak minősül a legalább 5 csapos hengerzár, a minimum 6 rotoros mágneszár, a kéttollú kulcsos zár, a szám- vagy betűkombinációs zár, amennyiben a variációs lehetőségek száma meghaladja a tízezret, valamint minden olyan egyedileg minősített lamellás zár, amely a felsoroltakkal azonos biztonsági fokozatú.

Figyelem!

A lakat nem minősül biztonsági zárnak, kivéve a minősített biztonsági lakatokat és lakatzárat.

1.4 Értéktárolóval szemben támasztott követelmények

A biztosítási fedezet kiterjed a feltételben megfogalmazott elzárva tartandó vagyontárgyakra, valamint a készpénz és értékpapírokra, amennyiben azok a MABISZ által minősített, vagy a biztosító által ajánlott értéktárolóban kerülnek elzárásra, és ha az értéktároló teljesíti az alábbi elvárásokat:

– • beépítésre került falba, vagy padozatba, vagy rögzítették épületszerkezeti elemhez oly módon, hogy a rögzítés az értéktároló belső terén keresztül (nem hozzáférhető módon) történt, és legalább 1000 kg lefeszítő erő elleni védelmet nyújt, vagy az értéktároló súlya eléri, illetve meghaladja a 800 kg-ot.

Amennyiben az értéktárolóra vonatkozó fenti feltételek nem, vagy hiányosan teljesülnek, illetve megfelelés esetén a biztosított nem gondoskodott azok üzembe helyezéséről, a biztosító mentesül kártérítési kötelezettsége alól.

2. ELEKTRONIKAI VÉDELEM

2.1 Teljes körű elektronikai jelzőrendszer

Az elektronikai jelzőrendszer elektronikus eszközökkel érzékeli és értékeli a felügyelt védelmi rendszer állapotát, kijelzi annak változásait.

A védelmi rendszer alkotóelemei:

- felületvédelem
- térvédelem
- tárgyvédelem
- személyvédelem
- riasztásjelzés

Teljes körű a felületvédelem, ha az elektronikai jelzőrendszer éles üzemmódban figyeli az összes nyílászáró szerkezetet, portált és a mechanikailag nem megfelelő (38 cm-es tömör téglafal szilárdsági tulajdonságainál gyengébb értékű) falazatokat, födémeket, padozatokat jelzi át- és behatolási kísérleteket.

Teljes körű a térvédelem, ha az elektronikai jelzőrendszer éles üzemmódban a felügyelt terekben, tárgyak környezetében mindennemű illetéktelen emberi mozgást jelez, valamint a megközelítési útvonala/ka/t legalább csapdaszerűen figyeli.

Teljes körű a tárgyvédelem, ha az elektronikai jelzőrendszer éles üzemmódban az összes védendő tárgyat felügyeli, páncélszekrények és páncéltermek stb. esetében a felügyelet nyitásra/zárásra és áttörésre is kiterjed.

Teljes körű a személyvédelem, ha az elektronikai jelzőrendszer folyamatos üzemmódban az összes védendő, támadásnak kitett személyt „figyeli”.

Az elektronikai jelzőrendszerekkel szemben támasztott általános követelmények:

A telepítést csak MABISZ minősítéssel rendelkező szak cég végezheti.

A telepített rendszer rendelkezzen a következő okmányokkal:

- tervezői nyilatkozat
- kivitelezői nyilatkozat
- szabványossági nyilatkozat
- rendszerleírás, telepítési- és nyomvonalrajz

Az elektronikai jelzőrendszer részei:

- központi egység
- érzékelő(k)
- riasztás jelző(k)
- jelzésátviteli rendszer
- tápellátás

Az elektronikai jelzőrendszer minden részegysége rendelkezzen szabotázs védelemmel, melynek jelzései az érzékelők riasztásjelzésétől elkülönítve jussanak a központi egységbe. A szabotázs védelemnek – az elektronikai jelzőrendszer élesítésétől függetlenül – 24 órás, folyamatos üzemmódban kell működnie.

Az elektronikai jelzőrendszer csak az érzékelők nyugalmi állapotában élesíthető. Ezt az állapotot a központi egység jelezze ki.

Központ

A központi egység a védett téren belül, a tápegységgel és a másodlagos táplálást biztosító akkumulátorral lehetőleg közös egységet képezve kerüljön telepítésre. Indokolt esetben a másodlagos táplálást biztosító akkumulátor a védett téren belül szabotázs védett, 1,2 mm vastagságú lágyacélból, vagy azzal egyenszilárdságú anyagból készült, amely különálló házban is elhelyezhető. Ebben az esetben gondoskodni kell az összekötő kábel szabotázs védelméről is!

A központi egység burkolata min. 1,2 mm-es lágyacélból, vagy azzal egyenszilárdságú anyagból készüljön.

A kezelőegység fény- és hangjelzés formájában jelezze az elektronikai jelzőrendszer élesítésének/hatástalanításának megtörténtét.

A központi egység hatástalanított üzemmódban is felügyelje és jelezze ki a jelzőrendszer érzékelőinek állapotát. Élesített üzemmódban az érzékelőkről érkező jelzések alapján adjon ki riasztásjelzést.

A központi egység jelezze saját belső rendszere, valamint a jelzésátviteli rendszer meghibásodását.

A központi egység működése olyan legyen, hogy a rendszer kezelése az arra jogosult felhasználón kívül más személy részére ne legyen hozzáférhető.

Az elsődleges tápellátás a 230 V, 50 Hz-es hálózatról történjen. Az elektronikai jelzőrendszer energiaellátását a központi egységen keresztül kell biztosítani.

Az elsődleges tápellátás kiesése esetén biztosítani kell az elektronikai jelzőrendszer autonóm másodlagos táplálását védelmi fokozatának megfelelő időtartamban.

2.1.1 Felületvédelem

Nyílászárók védelme

A nyílászárók védelmét úgy kell kialakítani, hogy a felszerelésre kerülő eszközök súllyesztettek legyenek és már 1-2 cm-es mozgást is érzékeljenek.

Üvegfelületek védelme

A ragasztott érzékelőknek már az üveg repedésére is jelzést kell adniuk. A kettős elven működő akusztikus érzékelőknek (üveg-hang + lökéshullám) az üvegtörést követő 1 másodpercen belül riasztásjelzést kell kiváltaniuk a központban. Az érzékelő kiválasztása a védeni kívánt üvegfelület típusának figyelembevételével történjen. Az érzékelőnek a teljes üvegfelületet védeni kell.

Falazatok védelme

A védelem kialakításához úgy kell kiválasztani az érzékelő eszközt, hogy az érzékenységi karakterisztikája alapján az egész védeni kívánt felületet lefedje. Ellenkező esetben több érzékelő elhelyezése szükséges.

2.1.2 Térvédelem

Egy adott helyiség védelmét úgy kell kialakítani, hogy a felszerelésre kerülő érzékelő eszközök az illetéktelen behatolást a lehető legrövidebb idő alatt érzékeljék és jelezzék a központ felé.

Passzívinfra mozgásérzékelő

A felszerelésük a várható behatolási irányt ismerve a jellemző érzékenységi karakterisztikájuk figyelembevételével a legoptimálisabb helyre történjen.

Az alkalmazott passzív infra mozgásérzékelők rendelkezzenek szabotázsvédelemmel, a visszajelző LED letiltásának lehetőségével, dual piroelemmel, hőkompenzációval, minimum 10 V/m nagyságú RF védelemmel 1 MHz-en, valamint üzembiztosan működjenek 10,5 – 13,8 V tápfeszültség tartományban.

Mikrohullámú mozgásérzékelő

A felszerelésük a várható behatolási irányt ismerve a jellemző érzékenységi karakterisztikájuk figyelembevételével a legoptimálisabb helyre történjen.

Ultrahangos mozgásérzékelő

Úgy kell telepíteni, hogy a védett helyiségen kívüli mozgást ne érzékelje.

Kombinált (passzívinfra + mikrohullámú) mozgásérzékelő

Az érzékelők ÉS logikai kapcsolatban alkalmazhatók.

2.1.3. Tárgyvédelem

Trezor-védelem

A trezorba történő illetéktelen behatolási kísérlet jelzése céljából a következő védelem kialakítása szükséges:

- a határoló felületeken (falak, padló, mennyezet) testhang érzékelők
 - az ajtón nyitás és zártság érzékelő, valamint testhang érzékelő
 - a belső térben mozgásérzékelő
- Testhang érzékelőként csak olyan aktív érzékelő használható, amely többféle tényező és azok együttes jelenlétének detektálására is képes.

Páncélszekrények védelem

- nyitásérzékelés
- az oldalfalak védelmére mechanikus rezgésérzékelők, ill. testhang érzékelők

Személyvédelem

A védett objektumban dolgozók biztonsága érdekében lehetővé kell tenni a támadások rejtett jelzését. A támadásjelző eszközök rögzített változatai csak védett helyen, szabotázsvédett kivitelben telepíthetők, és 24 órás üzemmódban működnek. A telepítés úgy történjen, hogy használatuk esetén egyenként is használhatók legyenek (címozonosítás, jelzőhurok azonosítás).

Riasztásjelzés

Riasztásjelzés céljából a műszaki feltételekben meghatározott szabotázsvédelmet dobozban felszerelt hang-, fényjelző, ill. hangjelző készülékeket az épületen kívül úgy kell felszerelni, hogy egyszerű eszközökkel ne lehessen elérni őket.

Teljes körű az elektronikai jelzőrendszer, ha az összes alkotóeleme teljes körű.

Teljes körű az elektronikai védelem, ha az elektronikai jelzőrendszer – éles üzemmódban- felügyeli a védett objektum határoló felületén található összes nyílászáró szerkezetet, portált, valamint a teljeskörű mechanikai – fizikai védelem követelményeit ki nem elégítő falazatokat, földemekeket, padozatokat, jelzi az át- és behatolási kísérleteket.

Teljes körű az elektronikai védelem, ha az elektronikai jelzőrendszer – éles üzemmódban – felügyeli a védett objektum belső terét, jelez mindennemű illetéktelen emberi mozgást, valamint legalább csapdaszerűen figyel a megközelítési útvonalakat.

Teljes körű a tárgyvédelem, ha az elektronikai jelzőrendszer – éles üzemmódban – felügyeli az összes veszélyeztetett tárgyat. Páncélszekrény, páncéltermek stb. védelme esetében a felügyelet nyitásra/zárásra és áttörésre is kiterjed.

Teljes körű a személyvédelem, ha az elektronikai jelzőrendszer folyamatosan biztosítja az összes veszélyeztetett személy számára a támadásjelzés lehetőségét.

Teljes körű a riasztásjelzés, ha az elektronikai jelzőrendszer által kiadott riasztásjelzés a helyszíni riasztás mellett közvetlenül értesíti az objektum őrzésvédelmét biztosító állományt.

A teljes körű elektronikai jelzőrendszer:

- A rendszer telepítésekor csak olyan központi egység alkalmazható, amelyik megfelel a 2.1 pontban meghatározott feltételeknek.
- A jelzővonalakon az érzékelő(k) telepítése úgy történik, hogy jelzés esetén bármelyik egyenként azonosítható legyen.
- Támadásjelző rendszer telepítésénél a személyvédelem kialakítása rögzített és mobil, rádiófrekvenciás eszközök felszerelésével együttesen történik. A támadásjelző működtetése esetén az elektronikai jelzőrendszernek csendes jelzésként kell a távfelügyeleti központ felé elküldeni a jelzését.
- Vezetéktoldás csak szabotázsvédett kötődobozban történhet.
- A központhoz eseményrögzítő printert lehessen csatlakoztatni.
- A központi egység memóriája minimum az 50 utolsó esemény tárolására képes legyen. A memória tartalma utólag kinyomtatható legyen.
- A rendszer rendelkezzen partíciónálási lehetőséggel, valamint minimum 16 önállóan programozható felhasználói kóddal.
- A rendszer kezelése kódkapcsolóval, vagy blokkzárral történhet. A személyi kódoknak minimum 4 számjegyűnek kell lenni. Négy számjegyes kód esetén a kezelőnek védett térben kell elhelyezkednie és a kezelésre legfeljebb 20 másodperc állhat rendelkezésre. Amennyiben a kezelő az őrzést végző szolgálatnál kerül telepítésre, a 20 másodperces időkorlátot el lehet tekinteni.
- Hat számjegyes kódok esetén a kezelő védett téren kívül is engedélyezhető, de gondoskodni kell arról, hogy mechanikailag védett, kulccsal nyitható dobozban kerüljön elhelyezésre. Valamennyi, belül és kívül elhelyezett kezelő esetén három hibás kód beadása esetén a központ tiltsa le a kezelőt, és adjon riasztó jelzést. A tiltást a legmagasabb jogokkal rendelkező felhasználó szüntetheti meg.
- A kezelőről kényszerkód leadására is legyen lehetőség.
- A központ rendelkezzen minimum 4 db szabadon programozható kimenettel. (Pl.: összetett betörés, támadás, meghibásodás, hálózati feszültség-kimaradás jelzésére.)

- A jelzővonalakon ellenállásos lezárást kell alkalmazni. A hurokellenállás 40 %-os megváltozása generáljon jelzést.
- A helyi riasztásjelzés minimum két kültéri jelzőeszközről történjen. Ezek közül legalább az egyik eszköz saját akkumulátorral rendelkező, feszültségvéttel indított, hang- és fényjelző legyen. Mindkét hangjelző hangereje haladja meg a 120 dB-t 1 méternél és – az épület adottságaihoz igazodva – különböző irányokba, a lehető legnagyobb felhívó hatást keltve kerüljenek telepítésre.
- A 230 V, 50 Hz-es hálózat kimaradása esetén az elektronikai jelzőrendszer minimum 72 órán keresztül működőképes legyen.
- A rendszerben csak MABISZ által teljeskörűnek minősített eszközök alkalmazhatók.
- A központi, vagy kezelő egység jelezze a ki- és bekapcsolt állapotot a védelmi körökön külön-külön (min. 4 db azonnali riasztási- és a szabotázs vonalon).
- Az egyes csatornák ne legyenek közvetlenül ki- és bekapcsolhatók.
- A központok zóna-állapotai illetéktelenek által ne legyenek változtathatók.
- Amennyiben a központ nem rendelkezik legalább 300 esemény tárolására alkalmas memóriával, akkor biztosítani kell, hogy a rendszer képes legyen a kiiktatott zóna bypass adatait (pl.: zóna; kiiktatás; üzembe helyezés ideje; kezelő(k) kiléte) külön, erre a célra fenntartott memóriaterületen, legalább 8 napig tárolni.
- A központi egység és a kiegészítő tápegység burkolata szerviz-üzemmódban nyitható, szabotázsvédett kivitelű legyen.
- Az egyes részegységek meghibásodását a rendszer a kezelő számára jelezze, a további részek maradjanak működőképesek.
- A rendszer összes elemének folyamatos őrzésére a szervíz és az üzemeltető által csak közösen kikapcsolható jelzővonalakat (szabotázsvonalakat) kell kiépíteni.
- A rendszer csak akkor legyen élesíthető, ha minden érzékelője alaphelyzetben van és minden részegysége üzemképes.
- Élesbe kapcsolt állapotban a vezérlő központnak valamennyi azonnali – riasztási – jelzővonalat, jeladó áramkört, kapcsoló berendezést felügyelnie kell és a jelzés vétele után egy másodpercen belül riasztania kell.
- A szabotázsvonalak jelzéseit – nem élesbe kapcsolt állapotban is – a kezelő számára a rendszernek optikailag és akusztikusan is jeleznie, illetve tárolnia kell.
- A távjelzéses rendszer riasztás esetén ellenőrizze az átjelzés megtörténtét, annak zavara esetén váltson ki helyi hang-, fényjelzést, rablás esetén kizárólag csak fényjelzést adjon.
- A kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1-3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizárólag az arra illetékes kezelő vagy karbantartó által a kezelőről lekaphatóknak kell lennie. A rendszer a riasztásjelzés leállítását követően ismételt kapcsoljon éles állapotba.
- A kültéri hangjelzők váltakozó kéthangú jelzéssel riasszanak és rendelkezzenek szabotázsvédett, kettős burkolatú, hab bejuttatása ellen védő vagy késleltetésére alkalmas dobozlással.
- Az optikai jelzésadó sárga színű, villogó, minimálisan 2001x fényerejű legyen.
- A jelzőeszközök energiaellátását két – egymástól független, kölcsönhatásmentes – energiaforrás: elektromos hálózat és akkumulátor biztosítsa.
- Az akkumulátor automatikus töltéséről gondoskodni kell.
- A szabadtéri és a védett téren kívüli vezetékeket falon belül vagy acél védőcsőben kell vezetni.

2.2 Részleges elektronikai jelzőrendszer

Részleges az elektronikai jelzőrendszer, ha teljeskörű felületvédelem és legalább csapdaszerű térvédelem van kialakítva, riasztásjelzés a helyszínen – a környezet riasztva – történik.

Csapdaszerű a térvédelem, ha az elektronikai jelzőrendszer – éles üzemmódban – a védett objektumban található veszélyeztetett tárgyak, kiemelt térségek megközelítési útvonalaival felülyeli.

A rendszerrel szemben támasztott követelmények:

- Egy jelzővonalon több érzékelő is telepíthető oly módon csoportosítva, hogy jelzés esetén a sértett terület könnyen azonosítható legyen.
- Támadásjelző rendszer telepítésénél rögzített eszközök felszerelése szükséges. Az alkalmazott eszközök működtetése esetén a rendszernek nem éles állapotban, amennyiben felülyeleti központba nincs bekötve, hangos jelzést kell adnia. Telepítésük úgy történjen, hogy jelzésük esetén egyenként is azonosíthatók legyenek (címazonosítás, jelzőhurok azonosítás).
- A vezetékek toldása falban lévő védőcsőben, vagy rejtett szerelés esetén forrasztott kivitelben szigorúcsővel védve is történhet.
- Riasztásjelzés céljából a műszaki feltételekben meghatározott szabotázsvédett dobozban felszerelt hang-, fényjelző és hangjelző készülékeket az épületen kívül úgy kell felszerelni, hogy ne lehessen egyszerű eszközökkel elérni őket, és egymástól az épület adottságához igazodva a lehető legtávolabb kerüljenek.
- A rendszer kezelése kódkapcsolóval, vagy blokkzárral történhet. A személyi kódoknak minimum 4 számjegyűnek kell lenni. Négy számjegyes kód esetén a kezelőnek védett térben kell elhelyezkednie és a kezelésre maximum 30 másodperc idő állhat rendelkezésre.
- Hat számjegyes kódok esetén a kezelő védett téren kívül is engedélyezhető, de gondoskodni kell arról, hogy mechanikailag védett, kulccsal nyitható dobozban kerüljön elhelyezésre.
- A központ rendelkezzen minimum 4 önállóan programozható felhasználói kóddal, valamint legalább két olyan kimenettel, amelyekről a felülyeleti központba történő bekapcsolás esetén megkülönböztetett jelzés továbbítható. (pl.: összetett betörés, támadás)
- A telepítéskor mindegyik jelzővonalon EOL-os lezárást kell alkalmazni. Az ellenállásérték 40%-os megváltozásakor a központnak jelzést kell generálnia.
- Riasztásjelzés minimum egy saját akkumulátorral rendelkező, hang-, fényjelző és egy nem akkumulátoros hangjelző készülékkel történjen. A hangjelző hangereje legalább 100 dB/m legyen.
- A 230 V, 50 Hz-es hálózat kimaradása esetén a központ minimum 48 órán keresztül működőképes legyen.
- A rendszerben csak MABISZ által minősített eszközök alkalmazhatók.
- A betörésjelző központ a védett/felülyelet téren belül kerüljön elhelyezésre és rendelkezzen (egybeépítetten) 12 üzemórát biztosító tápegységgel.
- A központi egység, vagy kezelő jelezze a ki- és bekapcsolt állapotot a védelmi körökön külön-külön (min. 3 db azonnali riasztási- és a szabotázs vonalon).
- Az egyes csatornák ne legyenek közvetlenül ki- és bekapcsolhatók (a felülyelet nélküli központok zóna-állapotai illetéktelenek által ne legyenek változtathatók).
- Amennyiben a központ nem rendelkezik legalább 300 esemény tárolására alkalmas memóriával, akkor biztosítani kell, hogy a rendszer képes legyen a kiiktatott zóna bypass adatait

(pl.: zóna; kiiktatás; üzembe helyezés ideje; kezelő(k) kiléte) külön, erre a célra fenntartott memóriaterületen, legalább 8 napig tárolni.

- A központi egység és a kiegészítő tápegység burkolata szer- viz-üzemmódban nyitható kivételű, szabotázsvédett, min. 1, 2 mm-es lágyacélból – vagy azzal egyenértékű szilárdságú anyagból – legyen.
- A kódkapcsoló központot vezérlő áramkörét lehetőleg a köz- ponti egységben, de mindenképpen a felügyelt téren belül kell elhelyezni.
- Az egyes részegységek meghibásodását a rendszer a kezelő számára jelezze, a további részek maradjanak működőképe- sek.
- A rendszer védett téren kívül elhelyezett részeinek (hangjel- zők, kódkapcsolók stb.) központjának, tápegységének, útvo- nalkövető egységeinek állandó őrzésére, ellenőrzésére jelző- vonalakat (szabotázsvonalakat) kell kiépíteni.
- A rendszer üzemképességét és riasztásmentes állapotát a kezelőegységen jelezze.
- Élesbe kapcsolt állapotban a vezérlő központnak valamennyi azonnali – riasztási – jelzővonalat, jeladó áramkört, kapcsoló berendezést felügyelnie kell, jelzés után egy másodpercen belül riasztania kell.
- A szabotázsvonalak jelzéseit – nem élesbe kapcsolt állapot- ban is – a kezelő számára a rendszernek optikailag és akusztik- usan is jeleznie, illetve tárolnia kell.
- A jelző áramkörök és a szabotázsvonalak megszakadását, a rövidzárlatot, illetve a hurok ellenállásának 40 %-os változá- sát a rendszer jelezze.
- Minimálisan két, egymástól független kültéri akusztikus és egy optikai jelzésadó telepítendő.
- A kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1-3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizáró- lag az arra illetékes kezelő, vagy karbantartó által kézzel lekapcsolhatónak kell lennie, a rendszer a riasztást követően ismételt kapcsoljon éles állapotba.
- A kültéri hangjelző szabotázsvédett, kettős burkolatú, min. 1, 2 mm-es lágyacél (vagy egyenértékű) burkolattal rendel- kezzzen, a hangereje haladjon meg a 100 dB/m-t, váltakozó kéthangú jelzéssel.
- Az optikai jelzésadó sárga színű, villogó, minimálisan 2001x fényerejű legyen.
- Az energiaellátást két – egymástól független, kölcsönhatás- mentes – energiaforrás: elektromos hálózat és akkumulátor biztosítsa.
- Az akkumulátor a hálózati energiaellátás zavara esetén auto- matikusan és megszakítás nélkül a teljes rendszer legalább 48 órás üzemeltetését, a 48 óra letelte után legalább egy riasztási ciklus végrehajtását biztosítsa (felügyelet nélkül).
- Az akkumulátor automatikus töltéséről gondoskodni kell.
- A nyitáserzékelők csak rejtve, süllyesztve szerelhetők.
- A szabadtéri és a védett téren kívüli vezetékeket falon belül vagy acél védőcsőben kell vezetni.
- A rendszerben felhasznált tápegység rendelkezzen MEEI engedéllyel.
- A központi egység élesítése, hatástalanítása kódkapcsolóval, kulcsos kapcsolóval vagy ugró kódos távvezérlővel történhet. A vezetéket kapcsoló eszközök a védett téren belül legyenek felszerelve, ahol a belépési késleltetés nem haladhatja meg a 30 másodpercet. Kültéri szerelés esetén gondoskodni kell az eszköz szabotázsvédelméről.
- Az élesbe kapcsolt központi egységnek valamennyi jelzővo- nalat, jeladó áramkört, kapcsoló eszközt felügyelnie kell. Vezeték nélküli rendszereknél az egyes rendszerelemek leg- alább 8 bites azonosító kóddal rendelkezzenek.
- A védelem megsértésének érzékelése után a rendszer két másodpercen belül riasszon.
- A ki- és bekapcsolt, valamint a riasztott védelmi kör(ök) a központi egységen azonosíthatók legyenek.
- A központi egység (vezeték nélküli rendszereknél az antenná- ja is) a védett téren belül kerüljön szerelésre.
- A nyitáserzékelők lehetnek befúrható és felületszerelt kivite- lűek is.
- A jelzővonalakon lezáró ellenállás alkalmazása nem szüksé- ges.
- A vezeték toldása forrasztott kötésekkel kábelcsatornában is történhet.
- A riasztás jelzése a központi egységből folyamatosan töltött akkumulátorral, valamint a burkolat nyitását és a töltés kima- radását érzékelő szabotázsvédelemmel rendelkező hangjelző készülékkel történjen. A hangereje legalább 100 dB/m legyen.
- A riasztásjelzőt a védett objektum külső felületén úgy kell fel- szerelni, hogy egyszerű eszközökkel ne lehessen elérni.
- A kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1-3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizáró- lag az arra illetékes kezelő által lekapcsolhatónak kell len- nie.
- Az energiaellátást két energiaforrás: a 230 V, 50 Hz-es elekt- romos hálózat és az arról folyamatosan töltött akkumulátor biztosítsa.
- Az akkumulátor a hálózati energiaellátás kiesése esetén auto- matikusan és megszakítás nélkül biztosítsa a teljes rendszer legalább 24 órás üzemeltetését, valamint 24 óra letelte után legalább egy riasztási ciklus végrehajtását. A hálózati táplálás kimaradása a központi egységen kerüljön kijelzésre.
- Amennyiben a központ nem rendelkezik legalább 300 ese- mény tárolására alkalmas memóriával, akkor biztosítani kell, hogy a rendszer képes legyen a kiiktatott zóna bypass adatait (pl.: zóna; kiiktatás; üzembe helyezés ideje; kezelő(k) kiléte) külön, erre a célra fenntartott memóriaterületen, legalább 8 napig tárolni.
- Elemes táplálású rádiós érzékelők használata esetén a rend- szer min. 3 hónapig maradjon üzemképes. A rádiós érzékelő a tápfeszültség üzemi szint alá csökkenéséről küldjön olyan hibaüzenetet a központi egységnek, amely meggátolja a rendszer élesítését.

2.3 Minimális elektronikai jelzőrendszer

Minimális az elektronikai jelzőrendszer, ha éles üzemmódban felügyelet térvédelem, tárgyvédelem, személyvédelem vonat- kozásában nincs, a felügyelet védelem csak a 3 m-nél alacso- nyabban lévő nyílászárókra terjed ki, vagy csapdászzerű terület- védelem van kialakítva.

A rendszerrel szemben támasztott követelmények:

- A telepített elektronikai jelzőrendszerben csak a MABISZ által minősített eszközök alkalmazhatók.

Az elektronikai védelem kialakításának az előzőekben ismertett fokozatai nem alkalmazhatók a távfelügyeleti rendszereknél, a beléptető rendszereknél és a videó-figyelő rendszereknél. Két utóbbi rendszer önállóan működő rendszerként is működ- tetethető, de szorosan integrálható az elektronikai jelzőrendszer- be. A távfelügyeleti rendszer a helyi riasztórendszerre épül, annak jelzéseit fogadja, és intézkedésekkel aktív védelemmé alakítja a jelzésre szolgáló rendszert.

